

ภาคผนวก

1. การวิเคราะห์หาค่า COD ตามวิธีมาตรฐาน APHA (1998)

1.1 เครื่องมือและอุปกรณ์

เครื่องมือที่ใช้ในการรีฟลิกซ์ (refluxing apparatus) ประกอบด้วย

- ขวดกลมก้นแบน (flat bottom flask) ชนิดที่มีปากแบบกราวจอยท์ด้านในขนาด 24/40 ขนาด 250 มล.

2. เครื่องควบแน่น (condenser) ชิ้นมีแจ็คเก็ต (jacket) ขนาด 300 มล. มี

กราวจอยท์ด้านนอกขนาด 24/40

3. เตาไฟฟ้าชนิด 6 หลุม (heating mantle) ชิ้นสามารถปรับอุณหภูมิได้สูงสุดถึง 450°C

1.2 รีเอเจนต์ (reagents)

- สารละลายมาตรฐานโพแทสเซียมไดโครเมต (standard potassium dicromate solution) เข้มข้น 0.25 N

ชิ้นสารโพแทสเซียมไดโครเมต ชิ้นอบแห้งที่ 103°C เป็นเวลา 2 ชั่วโมง หนัก 12.259 กรัมละลายในน้ำกลั่น ปรับปริมาตรเป็น 1,000 มล.

2. กรดซัลฟิวริก (sulfuric acid)

ละลายซิลเวอร์ซัลเฟต (Ag_2SO_4) 22 กรัม ลงในกรดซัลฟิวริกเข้มข้น 1 ขวด ชิ้นมีน้ำหนัก 4.1 กก. (2.5 ลิตร) ต้องใช้เวลาในการละลาย 1 - 2 วัน

3. สารละลายมาตรฐานไอร์โอน (II) แอมโมเนียมซัลเฟตไทดีแทรนท์ (standard ferrous ammonium sulfate titrant) เข้มข้น 0.10 N

ละลายไอร์โอน (II) แอมโมเนียมซัลเฟต [$\text{Fe}(\text{NH}_4)_2(\text{SO}_4)_2 \cdot 6\text{H}_2\text{O}$] ชนิด (AR grade) 39 กรัม ในน้ำกลั่น เติมกรดซัลฟิวริกเข้มข้น 20 มล. ทำให้เย็นแล้วเท出เป็น 1,000 มล.

สารละลายนี้จะต้องนำมาหาความเข้มข้นที่แน่นอน (standardization) ด้วยสารละลามาตรฐานโพแทสเซียมไดโครเมต (standard potassium dicromate solution) 0.25 N

การหาความเข้มข้นของสารละลายนิวเคลียร์ออกอน (II) แอมโมเนียมชัลเฟต

ปฏิเปตต์สารละลามาตรฐานโพแทสเซียมไดโครเมต 10.0 มล. เติมน้ำากลัน 90 มล. เติมกรดซัลฟิวริกเข้มข้นจำนวน 30 มล. ทิ้งให้เย็นแล้วนำมายังเตอร์กับเพอร์โซน แอมโมเนียมชัลเฟต โดยใช้เพอโรอิน (ferroin) จำนวน 2 – 3 หยด เป็นอินดิเคเตอร์

คำนวณ

ความเข้มข้นของสารละลามาตรฐานไนว์ออกอน (II) = $\frac{\text{มล. } K_2Cr_2O_7 \times 0.25}{\text{มล. } Fe(NH_4)_2(SO_4)_2}$

แอมโมเนียมชัลเฟต (N)

มล. $Fe(NH_4)_2(SO_4)_2$

4. สารละลายนิวเคลียร์เพอโรอิน (ferroin indicator solution)

ละลายนิวคลีโนฟีฟานทิรอลในไฮเดรต [1, 10 – phenanthroline monohydrate,

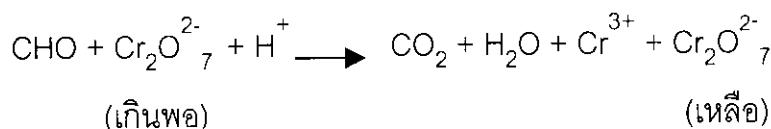
$C_{12}H_8N_2O \cdot H_2O$] 1.485 กรัม และไนว์ออกอน (II) ชัลเฟตเขปต้าไฮเดรต ($FeSO_4 \cdot 7H_2O$)

0.695 กรัม ในน้ำากลัน แล้วทำให้เจือจากเป็น 100 มล.

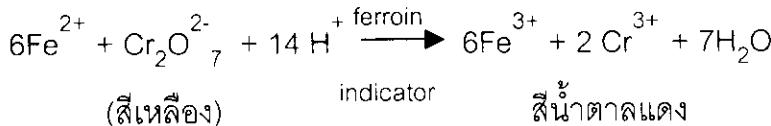
5. ซิลเวอร์ชัลเฟต (silver sulfate ; Ag_2SO_4 , ชนิด AR grade)

1.3 วิธีการ

โดยนำน้ำที่เตรียมได้มาเจือจากเพื่อให้ได้ความเข้มข้นของสารอินทรีย์ที่มีในน้ำ หมายเหตุ การหาค่า COD และนำมารีฟลักก์ในสารละลามาตรฐานกรดซัลฟิวริกเข้มข้นที่อุณหภูมิสูง สารอินทรีย์ในน้ำจะถูกออกซิได้โดยสารละลามาตรฐานโพแทสเซียมไดโครเมตที่ทราบความเข้มข้น และมีปริมาณเกินพอ หลังจากรีฟลักก์ วัดปริมาณโพแทสเซียมไดโครเมตที่เหลือโดยนำไป ไนว์ออกอน แอมโมเนียมชัลเฟต (ferrous ammonium sulfate : FAS) และใช้เพอโรอิน (ferroin) เป็นอินดิเคเตอร์ ทำให้ทราบปริมาณของโพแทสเซียมไดโครเมตที่ใช้ในการออกซิได้สารอินทรีย์ได้ ดังสมการ

หาปริมาณ $\text{Cr}_2\text{O}_7^{2-}$ ที่เหลือโดยการตีเตอร์ด้วย FAS มีเพื่อโรมินเป็น อินดิเคเตอร์

$\text{Cr}_2\text{O}_7^{2-}$, ที่เหลือจะทำปฏิกิริยากับ Fe^{2+} (FAS) ได้ครอมิก (Cr^{3+}) จนหมด และ Fe^{2+} จึงทำปฏิกิริยากับเพอร์อินได้สารประกอบสีน้ำตาลแดงซึ่งแสดงจุดยุติของการไตรเตอต สามารถคำนวณตามวิธีการคำนวณดังนี้

$$\text{COD (มก.ออกซิเจน/ลิตร)} = \frac{(A - B) \times N \times 8,000}{\text{ปริมาตร (มล.) ตัวอย่างที่ใช้}}$$

เมื่อ $A =$ มิลลิลิตรของ FAS ที่ใช้ในการไถเตรตแบลลังค์

B = มิลลิลิตรของ FAS ที่ใช้ในการเติมเต็มตัวอย่าง

N = ความเข้มข้นของ FAS (N)

2. การวิเคราะห์หาค่า BOD ตามวิธีมาตรฐาน APHA (1998)

2.1 เครื่องมือและอุปกรณ์

1. ขวดอินคิวบेट (Incubation Bottles) หรือขวดบีโอดี (BOD) ขนาด 300 มล. ซึ่งมีจุกปิดเป็นจุกแก้วปิดสนิท

ก่อนที่จะนำขวดปีโอดีมาน้ำใช้จะต้องนำขวดมาล้างให้สะอาดปราศจากอินทรีย์สารต่างๆ ล้างด้วยสารสารละลายของกรดซัลฟิวริกเข้มข้นผสมกับสารโพแทสเซียมไดโคลเมต (cleaning solution) หลังจากนั้นนำขวดมาล้างด้วยน้ำให้สะอาด ครั้งสุดท้ายล้างด้วยน้ำกลันนีอีครั่ง แล้วทำให้แห้ง

2. ตู้บ่ม (Incubator) ซึ่งสามารถควบคุมและปรับอุณหภูมิได้เองโดยอัตโนมัติที่ $20 \pm 1^{\circ}\text{C}$ และต้องเป็นตู้ซึ่งสามารถป้องกันไม่ให้แสงผ่านเข้าไปได้

4. อุปกรณ์เครื่องแก้วต่างๆ เช่น บิวเร็ตต์ (burette) ขนาด 50 มล. ขวดเอนร์เลนเมเยอร์ (Erlenmeyer flask) ขนาด 500 มล. กระบอกตวงขนาด 1,000 มล.

2.2 รีเอเจนต์ (reagents)

- น้ำ Milli-Q มีปริมาณของทองแดง (copper) น้อยกว่า 0.01 mg./ลิตร และต้องปราศจากคลอรีน (chlorine) คลอรามีน (chloramines) ความเป็นด่างเนื่องจากไฮดรอกไซด์ (caustic alkalinity) อินทรีย์สารและกรด

2. สารละลายน้ำฟอสเฟตบัฟเฟอร์ (phosphate solution)

ละลายน้ำโซเดียมไอกาโรฟอสเฟต (KH_2PO_4) 8.5 กรัม โซเดียมโซเดียมไอกาโรเจนฟอสเฟต (K_2HPO_4) 21.75 กรัม โซเดียมไอกาโรเจนฟอสเฟตเป้าไอกาโรต ($\text{Na}_2\text{HPO}_4 \cdot 7\text{H}_2\text{O}$) 33.4 กรัม และแอมโมเนียมคลอไรด์ (NH_4Cl) 1.7 กรัม ในน้ำกลั่น 500 มล. แล้วทำให้เจือจางเป็น 1,000 มล. สารละลายนี้จะมีค่าพีเอชเท่ากับ 7.2

3. สารละลายน้ำแมกนีเซียมซัลไฟต์ (Magnesium sulfate solution)

ละลายน้ำแมกนีเซียมซัลไฟต์เป้าไอกาโรต ($\text{MgSO}_4 \cdot 7\text{H}_2\text{O}$) 22.5 กรัม ในน้ำกลั่นแล้วทำให้เจือจางเป็น 1,000 มล.

4. สารละลายน้ำแคลเซียมคลอไรด์ (calcium choride solution)

ละลายน้ำแคลเซียมคลอไรด์ ($\text{CaCl}_2 \cdot 2\text{H}_2\text{O}$) 36.4 กรัม ในน้ำกลั่นแล้วทำให้เจือจางเป็น 1,000 มล.

5. สารละลายน้ำไอร์โอน (III) คลอไรด์

ละลายน้ำไอร์โอน (III) คลอไทร์ดไฮดรอเจน ($\text{FeCl}_3 \cdot 6\text{H}_2\text{O}$) 0.25 กรัม ในน้ำกลั่นแล้วทำให้เจือจางเป็น 1,000 มล.

6. สารละลายน้ำกรดซัลฟิวเริก 1 N

ปูเปตต์สารละลายน้ำกรดซัลฟิวเริกเข้มข้น 2.8 มล. ละลายน้ำในน้ำกลั่น แล้วทำให้เจือจางเป็น 100 มล.

7. สารละลายน้ำโซเดียมไอกาโรกไซด์ 1 N

ละลายน้ำโซเดียมไอกาโรกไซด์ 4 กรัม ในน้ำกลั่น แล้วทำให้เจือจาง เป็น 100 มล.

8. สารละลายน้ำโซเดียมซัลไฟต์ (sodium sulphite solution) 0.025 N

ละลายน้ำโซเดียมซัลไฟต์ (Na_2SO_3) 1.575 กรัม ในน้ำกลั่น 1,000 มล. (สารละลายนี้ไม่อยู่ตัวต้องเตรียมในวันที่จะใช้เท่านั้น)

2.3 วิธีการ

โดยนำน้ำที่เตรียมไว้มาเจือจางให้เหมาะสมกับการหาค่า BOD เติมแฟคเตอร์ต่างๆ ที่มีอิทธิพลต่ออัตราการย่อยสลายสารอินทรีย์คงที่ โดยใช้ขวดสำหรับหาค่า BOD ของน้ำโดยเฉพาะ 3 ขวด ขวดหนึ่งนำมาหาค่าอุกซิเจนที่ละลายน้ำในน้ำ (dissolved oxygen : DO)

ก่อนปั่น (incubate, DO₀) อีก 2 ขวบวนไปปั่นที่อุณหภูมิ 20±1 °C เป็นเวลา 5 วัน และหาปริมาณออกซิเจนที่ละลายคงเหลือ (DO₅) อีกครั้ง การคำนวณค่า BOD ทำได้ดังนี้

$$\text{ค่า BOD (มก.ออกซิเจน/ลิตร)} = (DO_0 - DO_5) \times \frac{\text{อัตราส่วนการเจือจาง}}{\text{ปริมาตรตัวอย่างที่ใช้}}$$

$$\text{เมื่อ } DO_0 = \text{ ค่าออกซิเจนละลายที่ละลายในน้ำก่อนปั่น}$$

$$DO_5 = \text{ ค่าออกซิเจนละลายที่ละลายในน้ำหลังปั่น}$$

$$\text{อัตราเจือจาง} = \frac{\text{ปริมาตรน้ำเต็มขวด BOD (300 มล.)}}{\text{ปริมาตรตัวอย่างที่ใช้}}$$

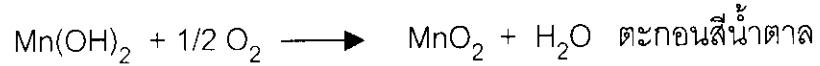
ปฏิกิริยาที่เกิดขึ้นขณะหาค่า DO คือ ออกซิเจนที่อยู่ในน้ำจะออกซิไดร์ Mn²⁺ ไปเป็น Mn⁴⁺

ภายใต้สภาวะเป็นด่าง Mn⁴⁺ สามารถจะออกซิไดร์ I₂ ไปเป็น I₂ อิสระภายใต้สภาวะที่เป็นกรด นั่นคือปริมาณของ I₂ อิสระที่ถูกขับออกมากจะเท่ากับออกซิเจนที่ละลายอยู่ในน้ำต่อน เริ่มต้นและวัดได้โดยไตรตต์ด้วยสารละลายมาตรฐานไอกโซชัลเฟต โดยมีขั้นตอนและปฏิกิริยาที่เกิดขึ้นเป็นดังนี้

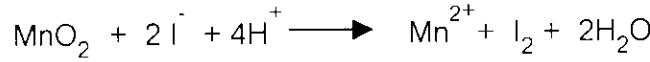
เติม MnSO₄ และ alkali-Iodide-Azide ลงในน้ำที่ต้องการหาปริมาณออกซิเจน

ถ้าในน้ำมีออกซิเจนจะเกิดปฏิกิริยาต่อไป

เติมกรดฟิวริกเข้มข้น จะถูกออกซิไดร์ไปเป็น I₂

ไตรตต์ด้วย Na₂S₂O₃ เพื่อหาค่า I₂ ที่เกิดขึ้น

3. การทดสอบปริมาณในตอรเจน ตามวิธีจาก AOAC (1984) และ ASTM (1982)

3.1 เครื่องมือและอุปกรณ์

1. ขวดแก้วสำหรับย่อยสลายแบบ macro-kjeldahl
2. ชุดกลั่นแบบ micro- kjeldahl ขนาด 30 มล.
3. เครื่องย่อยสลายแบบ 12 หลุม
4. เม็ดแก้ว (boiling shift)

3.2 รีเอเจนต์

1. สารเร่งปฏิกิริยา (catalyst mixture)

สารเร่งปฏิกิริยาเตรียมได้จาก การผสมระหว่างโพแทสเซียมซัลเฟต (K_2SO_4)

449 กรัม กับคอปเปอร์ซัลเฟตเดนต์ไซเดรต ($CuSO_4 \cdot 5 H_2O$) 1.3 กรัม บดให้สมเข้าด้วยกันด้วยเครื่องบด (blender)

2. 45% โซเดียมไฮดรอกไซด์

ละลายน้ำโซเดียมไฮดรอกไซด์ 450 กรัม ในน้ำกลั่นแล้วเติมน้ำจนได้ปริมาตร

1,000 มล.

3. 0.1 M โซเดียมไฮดรอกไซด์

ละลายน้ำโซเดียมไฮดรอกไซด์ 4 กรัม ในน้ำกลั่นแล้วเติมน้ำจนได้ปริมาตร

1,000 มล.

4. 0.2 M ไฮดรคลอริก

ตวงกรดไฮดรคลอริก 37% (12.046 M) 16.56 มล. เติมลงในน้ำกลั่น และเติมน้ำจนได้ปริมาตร 1,000 มล.

5. 0.1 M โพแทสเซียมทาเลท (potassium phthalate, $KOOCC_6H_4COOH$)

ละลายน้ำโพแทสเซียมทาเลท 20.422 กรัม ในน้ำกลั่น เติมน้ำจนครบ 1,000 มล.

6. เมทิลเรด อินดิเคเตอร์ (methylred indicator)

ละลายน้ำเมทิลเรด 1 กรัม ในเมทานอล เติมเมทานอลจนครบ 100 มล.

7. พีโนฟทาลีน อินดิเคเตอร์ (phenophthalein indicator)

ละลายน้ำพีโนฟทาลีน 0.1 กรัม ในเอทานอล เติมเอทานอลจนครบ 100 มล.

3.3 วิธีการ

ตามวิธีที่แนะนำโดย AOAC (1984) และ ASTM (1982) แต่ตัดแปลงวิธีการอย่างให้เป็นแบบ macro-kjeldahl โดยย่ออย่างยิ่งด้วยการดัลฟิวริกเข้มข้นและใช้สารเร่งปฏิกิริยา เพื่อเปลี่ยนสารประกอบในตัวเรนเป็นเอมโมเนียมไฮโดรเจนซัลเฟต ปรับสารละลายให้เป็นต่าง แล้วนำไปกลั่น จะได้ก๊าซเอมโมเนีย จับก๊าซเอมโมเนียด้วยกรดไฮโดรคลอริก แล้วตีเตรตด้วยโซเดียมไฮดรอกไซด์โดยใช้เมทิล酇เป็นอินดิเคเตอร์เพื่อหาความเข้มข้นกรดไฮโดรคลอริกที่หายไปซึ่งจะสัมพันธ์กับในตัวเรนในเนื้อยาง การคำนวนปริมาณในตัวเรนคิดเป็นเปอร์เซนต์ได้ดังนี้

$$\text{ในตัวเรน (\%)} = \frac{\{(A \times B) - (C \times D)\} \times 5 \times 14.0067}{F} \times 100$$

เมื่อ A = ความเข้มข้นของสารละลายกรดไฮโดรคลอริก (M)

B = ปริมาณของสารละลายกรดไฮโดรคลอริก (มล.)

C = ความเข้มข้นของสารละลายโซเดียมไฮดรอกไซด์ (M)

D = ปริมาณของสารละลายโซเดียมไฮดรอกไซด์ (มล.)

F = น้ำหนักของตัวอย่างที่ใช้ (กรัม)

4. การวิเคราะห์หาความเข้มข้นของโปรตีน ตามวิธีของ Lowry

4.1 เครื่องมือและอุปกรณ์

1. spectrophotometer

4.2 รีเอเจนต์ (reagents)

1. อัลคาไลน์คอปเปอร์ ประกอบด้วย

- 2% โซเดียมคาร์บอเนต (Na_2CO_3) ใน 0.1 N โซเดียมไฮดรอกไซด์ 100 ส่วน
  - 2% โซเดียมโพแทสเซียมทาร์เตต 1 ส่วน
  - 1% คอปเปอร์ซัลเฟต (CuSO_4) 1 ส่วน
- เตรียมโดยค่อยเติมทึ้ง 3 ส่วน ตามลำดับ

2. Folin ciocalteu solution

4.3 วิธีการ

เตรียมโดยเจือจากสารละลาย Folin ciocalteu ด้วยน้ำกลั่นในอัตราส่วน 1 : 1

โดยเตรียมใหม่ๆ เมื่อต้องการใช้โดยเจือจากสารละลายตัวอย่างให้มีระดับความเข้มข้นที่เหมาะสม แล้วแบ่งมา 0.1 มล. เพื่อทำปฏิกิริยากับ alkali copper solution 3 มล. เขย่าให้เข้ากันดี ตั้งทิ้งไว้ 10 นาที แล้วเติม Folin-Ciocalteu solution เขย่าให้เข้ากัน วางไว้ 30 นาที เพื่อให้ปฏิกิริยาเกิดอย่างสมบูรณ์ แล้วนำมารวัดค่าการดูดกลืนแสงด้วยสเปกโตรโฟโตเมเตอร์ ที่ความยาวคลื่น 540 นาโนเมตร

5. การวิเคราะห์หาสารที่สกัดได้ด้วยอะซิโตน

5.1 เครื่องมือและอุปกรณ์

1. ชุดสกัดแบบ soxhlet (soxhlet extraction apparatus) ซึ่งสามารถสกัดได้ 80 ครั้ง ในระยะเวลา 16 ชั่วโมง ± 0.5 ชั่วโมง

2. เตาควบคุมอุณหภูมิ

3. เครื่องซั่งแบบวิเคราะห์ ชนิดอ่านได้ละเอียด 0.0001 กรัม

4. ขวดแก้วก้นกลม (round bottom flask) ขนาด 250 มล.

5. กระดาษกรองเบอร์ 1 ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 12.5 ซม.

6. ตู้อบ อุณหภูมิ $0-200^{\circ}\text{C}$

7. โดแก๊บดูดความชื้น (desiccator)

8. หลอดใส่ตัวอย่าง (thimble)

5.2 รีเอเจนต์ (reagent)

1. อะซิโตน

5.3 วิธีการ

การวิเคราะห์หาปริมาณที่สกัดได้ด้วยอะซิโตนในการทดลองนี้วิเคราะห์ตามวิธีซึ่งดัดแปลงจาก ASTM (1982) โดยนำยางที่เตรียมได้มาตัดให้เป็นชิ้นเล็กๆ ด้วยกรรไกร นำไปอบที่อุณหภูมิ $70 \pm 2^{\circ}\text{C}$ จนน้ำหนักคงที่ วางให้เย็นในเดซิไซเคเตอร์ ซึ่งให้ได้น้ำหนักที่แน่นอน 2 กรัม ด้วยเครื่องซั่งละเอียด 0.0001 กรัม ห่อด้วยกระดาษกรองใส่ในหลอดใส่ตัวอย่างแล้วนำไปใส่ในชุดสกัดที่รูปหนังกาวดสกัดที่แผ่นอนก่อนนำไปสกัด เติมอะซิโตนลงในขวดสกัดที่สามารถสกัดได้ 80 ครั้ง ในระยะเวลา 16 ± 0.5 ชั่วโมง ที่อุณหภูมิ $70 \pm 2^{\circ}\text{C}$ โดยใช้เตาควบคุมอุณหภูมิ ระหว่างเวลาอบออก และอบในตู้อบที่อุณหภูมิ $70 \pm 2^{\circ}\text{C}$ 2 ชั่วโมง ทำให้เย็นในเดซิไซเคเตอร์ และซั่งน้ำหนักขวดสกัดอีกครั้ง การคำนวณปริมาณที่ถูกสกัดด้วยอะซิโตนคิดเป็นเปอร์เซ็นต์ได้ดังนี้

$$\text{ปริมาณสารที่ถูกสกัดด้วยอะซิโตน} (\%) = \frac{A}{B} \times 100$$

เมื่อ A = มวลสารที่สกัดได้ด้วยอะซิโตน (กรัม)

B = มวลของยางที่ก่อนสกัด (กรัม)

6. การวิเคราะห์หาปริมาณเก้า (ash)

6.1 เครื่องมือและอุปกรณ์

1. เครื่องซึ่งแบบวิเคราะห์ ชนิดอ่านละเอียด 0.0001 กรัม
2. เตาเผาอุณหภูมิสูง (muffle furnace)
3. โถแก้วดูดความชื้น (desiccator)
4. ถ้วยทนความร้อน (silica crucible)
5. คีม (tong)
6. กระดาษกรองเบอร์ 542 ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 12.5 ซม.

6.2 วิธีการ

โดยซึ่งยางที่เตรียมไว้ให้ได้น้ำหนัก 5 กรัม ด้วยเครื่องซึ่งละเอียด 0.0001 กรัม ห่อยางด้วยกระดาษกรองใส่ในถ้วยทนความร้อน (cerusible) ที่สะอาด แห้ง และบันทึกน้ำหนักไว้ นำเข้าเตาเผาอุณหภูมิสูง ที่อุณหภูมิ $550 \pm 20^{\circ}\text{C}$ จนกว่าทั้งการเผาใหม่สมบูรณ์ ใช้เวลาประมาณ 4 ชั่วโมง ทำให้เย็นในเดซิเคเตอร์ ซึ่งน้ำหนักถ้วยทนความร้อนอีกครั้ง การคำนวณปริมาณเก้าคิดเป็นเปอร์เซ็นต์ได้ดังนี้

$$\text{ปริมาณเก้า} (\%) = \frac{\text{น้ำหนักเก้า}}{\text{น้ำหนักชิ้นทดสอบ}} \times 100$$

7. การทดสอบดัชนีความอ่อนตัว (plasticity retention index)

7.1 เครื่องมือและอุปกรณ์

1. เครื่องบด 2 ลูกกลิ้ง (two-roll mill)
2. พลาสติมิเตอร์ แบบ Wallace (Wallace Rapid Plastimeter) พร้อมชุดให้ความร้อน
3. เครื่องตัดตัวอย่าง (Wallace punch)
4. ลูกกลิ้งทำด้วยสแตนเลส น้ำหนัก 1 กก.
5. เครื่องวัดความหนา (thickness gauge)

6. ตู้อบแบบ Wallace (Wallace PRI oven) ตลอดเวลาการทดสอบต้องควบคุมอุณหภูมิที่ $140 \pm 0.2^\circ\text{C}$ สามารถปรับอุณหภูมิได้รวดเร็ว คือ หลังจากใส่ตัวอย่างและปิดประตูตู้อบ อุณหภูมิต้องกลับไปอยู่ระดับเดิมภายในเวลา 6 นาที

7. อลูมิเนียมฟลอยด์

7.2 การคำนวณ

นำค่ามัธยฐานของชิ้นทดสอบ มาคำนวณหาตัวนี้ค่าความอ่อนตัว ดังนี้

$$\text{PRI} = \frac{P_{30}}{P_0} \times 100$$

$$P_0$$

เมื่อ PRI = ตัวนี้ค่าความอ่อนตัว (plasticity retention index)

P_0 = มัธยฐานความอ่อนตัวของยางซุกที่ไม่อบ

P_{30} = มัธยฐานความอ่อนตัวของยางซุกที่อบแล้ว

8. การทดสอบสี

8.1 เครื่องมือและอุปกรณ์

1. เครื่องบด 2 ลูกกลิ้ง (two-roll mill)

2. เครื่องวัดความหนา (thickness gauge)

3. เครื่องตัดตัวอย่าง (Wallace punch)

4. เครื่องอัดไฮดรอลิก (hydraulic press)

5. แบบพิมพ์ (mould) สำหรับอัดตัวอย่าง ทำด้วยสแตนเลสหรืออลูมิเนียมหนา

1.6 ± 0.5 มม. และมีช่องสำหรับใส่ตัวอย่าง ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง 14 มม. จำนวน 8 ช่อง มีแผ่นสแตนเลส หรืออลูมิเนียมความหนาเท่ากัน 2 แผ่น ประกอบแบบพิมพ์

6. กล่องสำหรับเก็บสี

7. สีมาตรฐาน Lovibond Comparator Discs "Rubber Latex Colours Amber Units" ซึ่งประกอบด้วย No 4/19 A มี 1-5 หน่วย แต่ละหน่วยต่างกัน 0.5 หน่วย

No 4/19 B มี 5-16 หน่วย แต่ละหน่วยต่างกัน 1 หน่วย

8. แผ่นพิล์มพอลิเอสเทอร์หรือเซลลูโลส ชนิดแผ่นในส่วน 0.025 มม.